

l'arjau

REVISTA CULTURAL

Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols

Núm. 62 ABRIL 2010

CALIDOSCOPI

Ràdio Sant Feliu, una emissora que ha fet escola

- **L'ENTREVISTA**
JOSEP LÓPEZ DE LERMA, advocat i diputat al Congrés entre 1979 i 2004, explica com era l'emissora a l'inici i les circumstàncies en què es va crear
- **CONTRASTOS**
Radio Juventud de la Costa Brava i Ràdio Ganxona
- **LES IMATGES**
30 anys de Ràdio Sant Feliu
- **EL TINGLADO**
Notícies i actualitat

Vista panoràmica de la ciutat des de l'antena de Ràdio Sant Feliu, al puig Gros, el 1991. Procedència: Ràdio Sant Feliu. (Autor: Josep Andújar)

EN AQUEST NÚMERO...

■ PRESENTACIÓ	03
■ CALIDOSCOPI. Ràdio Sant Feliu, una emissora que ha fet escola	04
El punt de vista	06
Les imatges	28
L'entrevista. Josep López de Lerma	32
Contrastos	36
■ EL TINGLADO	38
■ DIRECTORI	43

EDICIÓ

AJUNTAMENT DE SANT FELIU DE GUÍXOLS
www.guixols.cat

REDACCIÓ

ARXIU MUNICIPAL
SERVEI DE PUBLICACIONS D'ARXIU
Cra. de Girona, 45-47
17220 St. Feliu de Guíxols
Tel. 972 32 25 93

COORDINACIÓ

M. ÀNGELS SUQUET

CONSELL DE REDACCIÓ

PERE CARRERAS, JORDI COLOMEDA
DAVID HERNÁNDEZ

COL-LABORADORS

JOSEP M. ALEJANDRE, JOSEP ANDÚJAR, JOAN
CANADELL, PERE CARRERAS, JOSEP LÓPEZ DE
LERMA, RAMON REGINCÓS, PAU SAAVEDRA,
XAVIER SOLA

FOTO DE LA PORTADA

MUNTANT L'ANTENA DE RÀDIO SANT FELIU AL
PUIG GROS, EL 1991. PROCEDÈNCIA: RÀDIO SANT
FELIU. (AUTOR: SALVADOR RIBOT)

ASSESSORAMENT LINGÜÍSTIC

JOSEP SOLÀ

DISSENY I MAQUETACIÓ

DOSIS, PROJECTES GRÀFICS

IMPRESSIÓ

GRÀFIQUES BIGAS

ISSN 2013-0813
DIPOSIT LEGAL: GI-1.611-89

Cap part d'aquesta publicació, incloent-hi el
disseny, fotografies, dibuixos i estadístiques, no
pot ser reproduïda, emmagatzemada ni transmesa
de cap manera ni per cap mitjà (elèctric, mecànic,
òptic, de gravació o bé fotocòpia) sense autoritza-
ció prèvia de l'autor i editor.

Logotip de promoció de Ràdio Sant Feliu de principi dels anys vuitanta. Procedència: Josep M. Alejandre. (Autor logotip: David París)

PRESENTACIÓ Ràdio Sant Feliu compleix 30 anys. Al novembre de 1980 va néixer aquesta emissora, per la fusió de les joves Ràdio Juliola i Ràdio Ferrerito, que tot just feia mesos que funcionaven. L'encert de l'aliança, que va sumar energia i il·lusió, va originar un mitjà amb una trajectòria llarga, que ha sabut vincular-se a la ciutat i que ha ofert professionals reconeguts en el món de la comunicació.

Als segles XVIII i XIX es van posar les bases tècniques que permetrien la radiodifusió. Al principi del segle XX ja es feien emissions, però, de fet, la ràdio comença el 1920 a Chelmsford i a Pittsburgh amb la transmissió diària d'informació i música. A Sant Feliu de Guíxols la primera iniciativa va ser el 1963, amb Radio Juventud, en funcionament durant gairebé dos anys. Al setembre del 1979 *Àncora* anunciava la creació d'una emissora de FM a la ciutat per cobrir el Baix Empordà, on només es podia escoltar Ràdio Peninsular de Barcelona, Ràdio Nacional d'Espanya i dues emissores de Girona. No obstant això, al febrer de l'any següent la iniciativa encara no havia reeixit i la ciutat estava sense emissora des de 1965. A l'abril de 1980, però, ja funcionaven Ràdio Ferrerito i Ràdio Juliola, les quals s'unirien al final d'aquell mateix any. S'iniciava així un llarg periple fins a la legalització de l'emissora el 1991. L'any 1981 començava a emetre també Ràdio Ganxona, en funcionament fins el 1986. No va ser fins el 1991 que, després d'uns mesos sense ràdio, hi va haver una segona emissora vinculada a la COPE.

Ràdio Sant Feliu ha tingut, doncs, diferents companys de viatge que cal recordar. Ara bé, aquesta emissora té el mèrit d'haver sabut mantenir-se i créixer; en definitiva, d'haver fet escola.

Programa de Ràdio Sant Feliu en directe, a la rambla Vidal, el diumenge 12 de març de 1982 amb motiu de la reobertura de l'emissora després d'uns mesos de cessament de les emissions. Procedència: *Setmanari Àncora*. (Autor: desconegut)

CALIDOSCOPI

Ràdio Sant Feliu, una emissora que ha fet escola

“Sabeu, amics, que ens teniu a la vostra total disposició per, en definitiva, fer entre tots la millor ràdio, doncs és la recompensa que Sant Feliu de Guíxols ha d’esperar de nosaltres”. Aquestes paraules d’Agustí López, aleshores president de l’Associació Cultural i Recreativa, tancaven l’editorial del primer número del *Butlletí d’Informació Ràdio Sant Feliu*. Aquesta voluntat de servei ha fet que l’emissora hagi arribat a complir 30 anys essent la quarta ràdio local més escoltada de Catalunya i la segona de Girona. No ha estat fàcil arribar fins aquí i és important resseguir el camí traçat. Josep M. Alejandro exposa les circumstàncies i les actuacions inicials, Joan Canadell explica com es va crear una associació per legalitzar l’emissora, Xavier Solà agraeix a l’emissora l’oportunitat que li va oferir, Ramon Regincós evoca aquells temps amb certa enyorança, Josep Andújar parla del projecte i la seva adequació als nous mitjans tècnics, Pau Saavedra remarca la importància dels arxius de les ràdios i la necessitat de la seva conservació. Les imatges ofereixen diferents moments d’aquesta història i d’alguns dels seus protagonistes.

Vist per la **HISTÒRIA** L'ECLOSIÓ DE LA FM. Ràdio Sant Feliu va néixer durant la Transició democràtica. Després d'un període caracteritzat pel monopoli estatal dels mitjans de comunicació, la societat civil manifestava la seva necessitat d'expressar-se lliurement i també de rebre informació. En aquest context sorgiren moltes emissores locals, que van estar molt temps "fora de la llei". Malgrat les dificultats, Ràdio Sant Feliu va mantenir-se gràcies al compromís i la il·lusió dels iniciadors.

A finals de la dècada dels setanta, en plena Transició política i just després de les primeres eleccions democràtiques que hi va haver en quaranta anys a l'estat espanyol, es va publicar el decret de liberalització de la informació radiofònica. Un decret que permetia a les emissores privades produir els seus propis espais informatius, i que posava fi a l'obligatorietat dictatorial d'emetre el que en aquells anys es coneixia popularment com el "parte", o el que era el mateix, el Diario Hablado de Radio Nacional de España. Aquest fet i l'aprovació de la Constitució l'any 1978 van aportar un bri d'esperança i van propiciar l'aparició de petites esclatxes a la porta de les llibertats. A través d'aquestes esclatxes traspuaven noves llums d'esperança i es podia albirar un horitzó farcit de canvis que, a la fi, acabarien essent la veritable consecució de la plena llibertat d'informació i d'expressió a les emissores de ràdio del país.

La nova regulació dels mitjans de comunicació i de l'espai radioelèctric espanyol no es va començar a gestar fins l'any 1979. Va ser llavors quan es van concedir 300 llicències de freqüència modulada, tantes com emissores hi havia en funcionament en aquells anys de la Transició. El litigi que la Generalitat mantenia amb el Govern de la UCD per dirimir qui tenia les competències en l'atorgament de les concessions de freqüències de ràdio a Catalunya va paralitzar el procés de constitució de les noves emissores catalanes –públiques i privades– de ràdio i televisió. Aquest desacord, motivat en gran part per la desconfiança que generava a Madrid un govern nacionalista (CiU-ERC) i per la més que probable inclusió de valors lingüístics i culturals en les exigències que haurien de complir els interessats a aconseguir alguna de les llicències d'emissió, va ser causa d'un dels primers grans conflictes competencials entre el Govern estatal i el de la restablerta Generalitat de Catalunya.

Aquests desacords institucionals van ser un excel·lent camp de cultiu per a la proliferació de petites emissores de ràdio locals que, en la seva condició d'"alegals"!, oferien una programació fresca, espontània i de proximitat. La bona acollida obtinguda entre les respectives audiències els va permetre guanyar terreny i consolidar-se com una opció alternativa als convencionalismes antiquats de les emissores existents. Ràdio Sant Feliu va ser una de les primeres de Catalunya de ser creada i de guanyar-se aquest reconeixement. Al començament de 1981, a les pàgines d'*El Correo Catalán*, el sociòleg Josep Burcet va escriure un article d'opinió en què definia Ràdio Sant Feliu com un dels models a seguir.

Els inicis de la ràdio

Les primeres emissions de Ràdio Sant Feliu (hereva de Ràdio Juliola i Ràdio Ferrerito) es van caracteritzar per una programació reduïda –unes quantes hores a la tarda, i unes quantes més a la nit– en la qual predominaven els espais musicals especialitzats i algun que altre magazine nocturn amb entre-

vistes, acudits i concursos. L'interès que despertaven aquestes emissions va portar molts voluntaris a trucar a la porta d'una ràdio que s'obria a tothom que hi volia entrar. De mica en mica, una programació rica en varietat i continguts va anar cobrint totes les franges horàries del dia.

L'autocomplaença mai no va ser un dels pecats capitals dels responsables de l'emissora, tot el contrari: sempre s'intentava avançar amb pas ferm cap a nous reptes i objectius. Les limitacions econòmiques no van ser obstacle per aconseguir-ho. Els projectes presentats pels col·laboradors més agosarats van esperonar Josep Sala, qui va encarregar-se de donar forma als precaris aparells que dissenyava i construïa per fer possible, entre altres reptes, les retransmissions radiofòniques i en directe des de qualsevol indret de la ciutat.

El voluntarisme dels locutors, publicistes i del conjunt de persones que treballaven activament a l'emissora guixolenc es va estendre com una taca d'oli. Els oients van esdevenir els grans col·laboradors

Josep Andújar (Sé) va ser un dels principals instigadors a obrir camins que facilitessin la sortida de la ràdio al carrer en un clar intent d'aproximació al seu públic i als esdeveniments ciutadans. Com no podia ser d'una altra manera, la primera retransmissió va ser un partit de futbol de l'Ateneu Deportiu Guixols, però en van seguir d'altres igualment interessants i significatives. Festivals musicals i infantils organitzats per la pròpia emissora, mítings electorals, conferències, concerts i entrevistes, entre moltes altres transmissions.

El voluntarisme dels locutors, publicistes i del conjunt de persones que treballaven activament a l'emissora guixolenc es va estendre com una taca d'oli. Els oients van esdevenir els grans col·laboradors. Donaven un cop de mà als locutors, participaven en la programació i nodrien l'emissora de llibres, discos, premis per als concursos i, quan es feia més intensa la calor, petits obsequis per mitigar la set dels que estaven davant dels micròfons. Aquest encoratjament popular i les aportacions econòmiques d'empresaris i prohoms de la ciutat, entre els quals destacava Miquel Murlà, van ser els màxims avaladors per convertir Ràdio Sant Feliu en una emissora de tots i per a tothom. Tant és així, que molts oients van optar per fer-se'n socis. El pagament de la quota mensual dels Amics de Ràdio Sant Feliu els donava dret a rebre el butlletí informatiu que publicava l'emissora i a petits descomptes en el preu de l'entrada de les activitats i festivals que s'organitzaven des de la ràdio.

Entrebancs legals

Gairebé des del començament els responsables de Ràdio Sant Feliu van haver de treballar en la recerca de fórmules que evitessin la clausura governativa de les emissions. Una de les primeres amenaces serioses de tancament es va

A la pàgina anterior:
a dalt, Josep M. Alejandro i
Anna Noguera a l'estand de
Ràdio Sant Feliu de la fira del
mes de setembre de 1983.
Procedència: Josep M.
Alejandro. (Autor: desconegut);
a baix, estudi de directe de
Ràdio Sant Feliu al carrer
Capmany, cap al 1981.
Procedència: Ràdio Sant Feliu.
(Autor: Josep Bartomeu)

produir al començament de l'any 1982. El Govern Civil de Girona va obrir un expedient sancionador que es va poder aturar per les discrepàncies existents entre els governs català i estatal sobre les competències en la concessió de freqüències de l'espai radioelèctric. Les negociacions amb el llavors director general de Radiodifusió de la Generalitat, Agustí Gallart, i la intercessió de la classe política local i del diputat Josep López de Lerma, a més de les cartes de suport publicades en diversos mitjans de comunicació, van ser determinants per a evitar el final d'un projecte que tot just es trobava en una fase embrionària i afrontava les primeres desavinences internes. Uns desacords que van desembocar en la dimissió en bloc de la junta directiva en l'assemblea del 27 de febrer del 1982. L'assemblea, però, va rebutjar la dimissió i va optar per renovar la confiança en els que fins llavors havien estat els gestors de Ràdio Sant Feliu.

Desencallat el conflicte de competències entre Catalunya i Madrid, la Generalitat va concedir, l'any 1983, les primeres llicències d'obertura d'emissores radiofòniques públiques i privades a Catalunya. Això va propiciar l'aparició de la Cadena 13, la primera cadena comercial de ràdio en català. Entre les emissores que en formaven part en territori gironí, hi havia Ràdio Costa Brava a Palamós, Ràdio Grup a Girona, i Antena Blava a Blanes. La pressió exercida pel conjunt de les emissores legals davant el governador civil, i l'aparició d'emissores "alegals" a pràcticament tots els municipis grans i mitjans de la demarcació va anar en detriment dels interessos de Ràdio Sant Feliu, que va haver de lluitar contra l'amenaça d'un nou expedient sancionador que preveia el tancament de les seves instal·lacions i el precintat de les antenes. Les negociacions van ser llargues i intenses, però finalment es va aconseguir la continuïtat d'unes emissions que en tots aquests anys només va poder silenciar, durant unes hores, l'intent de cop d'estat del 23 de febrer de 1981.

El cop d'estat del 1981

L'intent fallit del cop d'estat militar del 1981 va agafar tothom desprevingut. Ràdio Sant Feliu va suspendre preventivament les emissions durant unes hores que, a l'audiència i als col·laboradors, se'ls van fer eternes. Enric Àguila, desplaçat a València per les seves ocupacions professionals, va mantenir-se en contacte constant amb alguns membres de l'equip directiu que, reclosos a l'edifici del carrer Capmany que fa cantonada amb el carrer Pecher, seguien atents els esdeveniments que es produïen dins i fora del Congrés de Diputats. Quan Enric Àguila va assegurar que, des de l'hotel en què es trobava, podia observar els tancs transitant pels carrers de la capital valenciana, la incertesa i els mals presagis van apoderar-se dels incipients locutors guixolencs.

Mentre tot això succeïa, altres components de l'emissora no van alterar el pla de treball programat. Xavier Solà va anar a un conegut pub de Girona on aquell dia havia previst entrevistar l'estudiós de fenòmens paranormals,

cineasta i comunicador Sebastià d'Arbó, com també els principals intèrprets de la seva pel·lícula *Viaje al más allá*. La majoria dels periodistes assistents a l'acte de presentació de la pel·lícula van estar més pendents de les notícies que arribaven a través dels transistors de ràdio que de l'acte que havien anat a cobrir informativament. El comunicador guixolenc va enllestir la feina i se'n va tornar amb el material cap a l'emissora que restava muda i a les fosques, a l'expectativa dels esdeveniments que pretenien liquidar l'etapa democràtica, tot just acabada d'estrenar, en la qual tantes esperances havia dipositat la gran majoria dels ciutadans.

Personatges significatius

Des dels seus inicis, els micròfons de Ràdio Sant Feliu han estat una escola de locutors i comunicadors que s'han mantingut en contacte amb personatges populars de les diferents èpoques, i fins i tot n'han donat a conèixer alguns que després esdevindrien figures rellevants en els seus respectius camps professionals. Alejandro Abad va ser un d'aquests personatges que va triar Ràdio Sant Feliu per donar a conèixer els seus primerencs treballs musicals. Va ser alguns anys abans de convertir-se en un reputat solista i compositor, que ha participat en els festivals de la OTI i d'Eurovisió, a més de ser un dels directors de l'acadèmia d'Operación Triunfo. Com ell, hi ha una llarga llista de músics, actors, escriptors, artistes plàstics, polítics o esportistes d'arreu que han acceptat les propostes del personal de l'emissora.

Un cas significatiu, pel que va tenir d'exclusiva periodística, va ser la entrevista al llavors jugador del FC Barcelona Enrique Castro, Quini. El futbolista, acompanyat de la seva esposa Nieves i dels seus dos fills, va recalcar durant uns dies a la Costa Brava per intentar refer-se anímicament del segrest de què va ser objecte el primer de març de 1980, just després del partit en què el Barça va guanyar l'Hèrcules d'Alacant per un contundent 6 a 0. Quini va estar 24 dies segrestat a Saragossa. Els seus raptors demanaven 350 milions de pessetes, però van ser detinguts en l'operació policial anomenada Omega, en què es va alliberar el que encara avui es recorda com un dels màxims golejadors de la lliga de futbol espanyola. Durant uns dies, Quini va poder evitar exposar detalls del seu segrest i del seu estat anímic i de salut. Va defugir els requeriments dels periodistes i dels principals mitjans de comunicació que el perseguien per entrevistar-lo; i va ser per aquesta raó que les seves primeres paraules, després del segrest, les van recollir els micròfons de Ràdio Sant Feliu. Són només dos exemples del que en el transcurs dels anys la ràdio guixolenc ha ofert i ofereix als seus seguidors incondicionals.

Josep M. Alejandro
Televisió de Catalunya

Vist per la **IMPLICACIÓ** L'ASSOCIACIÓ RECREATIVA I CULTURAL GUIXOLENCA. Aquesta entitat va ser creada el dia 11 de juliol de 1983 especialment per donar un cos jurídic a Ràdio Sant Feliu, emissora en vies de legalització, en uns moments de possibles concessions de llicències. Aquesta decisió es va adoptar després de diferents gestions realitzades per la junta que en aquells moments portava les regnes de l'emissora, la qual aconsellava que aquell era el model a seguir.

Els primers passos cap a la creació d'aquesta associació es varen fer el dia 6 de juny a la nit, en el transcurs d'una reunió de la junta i la totalitat de membres que integraven el col·lectiu de l'emissora, en una de les aules de l'escola Gaziell. En aquesta reunió hi va estar present també l'advocat Joan Josep Gironella, el qual, si es decidia tirar endavant aquella associació que havia d'absorbir Ràdio Sant Feliu, seria l'encarregat de redactar i presentar els estatuts a la Generalitat, tal com s'havia acordat.

A partir del dia 7 de juny, es va posar ràpidament fil a l'agulla i tingueren lloc diverses reunions al despatx de l'esmentat advocat entre ell mateix i representants del col·lectiu de l'emissora encarregats d'anar dissenyant i polint els diversos articles que havien de contemplar els estatuts. D'aquesta manera, quedaren enllestits per a ser signats el dia 11 de juliol de 1983.

Dels 30 articles que constituïen el seu redactat, la finalitat per la qual es creava aquesta associació quedava perfectament definida a l'article 2n del primer capítol, quan s'hi especificava que "és finalitat de l'associació promoure la divulgació cultural, recreativa, informativa i d'oci entre els ciutadans en general, fomentant la participació i l'interès en les coses públiques i culturals de la ciutat. Per a portar a terme els seus objectius, l'associació podrà promoure la creació de mitjans d'informació i comunicació, inclòs gestionar-los directament; organitzar conferències, sessions de treball, cursets i actes de caràcter semblant".

En aquest capítol també s'esmentava que l'associació duria a terme les seves activitats a Sant Feliu de Guíxols, tindria una duració indefinida i només es dissoldria per acord pres en una assemblea general extraordinària i per qualsevol de les causes previstes en les lleis. Així mateix, posava de manifest que la seva seu estaria ubicada al carrer Capmany número 65 d'aquesta ciutat, i que, en cas de dissoldre's, l'assemblea general nomenaria una comissió liquidadora, composta per cinc membres de la junta directiva, la qual es faria càrrec dels fons existents, amb la finalitat que, una vegada satisfetes les obligacions, el romanent, si n'hi hagués, fos repartit a parts iguals entre l'Asil Surís i l'Hospital Municipal de la nostra ciutat.

Dins l'apartat del règim econòmic, els estatuts especificaven que el patrimoni fundacional de l'associació ascendia a dos milions cinc-cents mil pessetes i que el límit del seu pressupost anual no superaria mai la xifra de vuit milions de pessetes.

Els estatuts varen ser signats pels membres de la junta de Ràdio Sant Feliu: Joaquim Albertí Costa, Josep M. Cosp Canton, Jordi Cordonet Bartés, Armando Díaz Viñals, José Manuel Clara Olmo, Joan Canadell Mas, Pere Barreda Massó, Josep Andújar Pérez, Josep M. Alejandre Salat i Enric Àguila Solsona.

L'associació portà a terme un seguit d'actuacions encaminades a millorar l'estructura interna dels diferents departaments de l'emissora, l'adequació dels estudis, de les dependències del local i dels equips de so

El divendres 15 de juliol de 1983 l'advocat Joan Josep Gironella ens comunicà que els estatuts de l'associació havien estat entregats a la Generalitat i, per tant, ja podíem exercir com a entitat mentre no arribessin degudament segellats.

L'elecció de la primera junta de l'associació es va realitzar en el transcurs d'una assemblea general celebrada la nit del 25 d'octubre de 1983 a l'escola Gaziel. En el seu transcurs, també es varen elegir les persones responsables de les diferents competències pròpies de l'emissora. Per unanimitat, la junta directiva quedà constituïda de la següent manera: president, Enric Àguila; vicepresident, Joan Canadell; tresorer, Pere Planas; secretari, Joan Estrada; i Víctor Pascual, Josep M. Cosp i David París com a vocals.

A partir d'aquesta data, l'associació portà a terme un seguit d'actuacions encaminades a millorar l'estructura interna dels diferents departaments de l'emissora, l'adequació dels estudis, de les dependències del local i dels equips de so. També s'incrementaren i potenciaren els continguts culturals en la programació diària, com també la realització de connexions en directe a través d'una nova unitat mòbil.

No va ser, però, fins el 17 de Juny de 1984 quan es va celebrar la presentació en societat de l'Associació Recreativa i Cultural Guixolencs. L'acte va tenir lloc al migdia als salons de l'hotel Murlà de la nostra ciutat amb la presència del batlle de Sant Feliu, Josep Vicente, encapçalant una àmplia representació del consistori. També hi va assistir el diputat guixolenc Josep López de

Una altra de les primeres tasques endegades per la nova entitat fou una campanya de promoció radiofònica de la ciutat

Lerma i un nombre important de persones representants de les diferents entitats ciutadanes. En el decurs de l'acte, va prendre la paraula el president de l'associació, Enric Àguila, el qual va explicar als assistents els objectius bàsics de la nova entitat i, naturalment també, la que seria la seva primera mesura presa: l'absorció de Ràdio Sant Feliu, la qual passava a ser una branca més de la nova l'entitat. També va intervenir Joan Canadell, en qualitat de vicepresident de l'associació i cap de programació de l'emissora, el qual presentà una altra de les primeres tasques endegades per la nova entitat; en concret, una campanya de promoció radiofònica de la ciutat consistent en l'emissió, durant els mesos d'estiu a Ràdio Sant Feliu, d'un seguit de falques realitzades en un estudi professional i en diferents idiomes sobre diverses

temàtiques relacionades amb Sant Feliu d'interès per als visitants. El batlle de la nostra ciutat Josep Vicente va ser l'encarregat de cloure l'acte.

El dia 4 d'octubre de 1984, l'associació va rebre una carta de la Generalitat especificant l'adreça on s'havia de trametre la documentació per a la legalització de l'emissora després de l'escrit que, en el seu nom, s'havia tramès a la màxima institució de Catalunya; documentació que fou enviada dos dies després.

La nit del 25 de gener de 1985 i en el decurs d'una assemblea general extraordinària convocada per nomenar nou president de l'associació després que Enric Àguila renunciés al càrrec per qüestions d'incompatibilitat amb el seu treball, el que signa aquestes ratlles va ser elegit president de l'entitat, càrrec que ostentà fins al principi del 1987, any en què el succeí Joan Estrada.

El darrer president de l'Associació Recreativa i Cultural Guixolencs abans de la municipalització de l'emissora va ser August López. En època de la seva presidència, es portà a terme la liquidació de l'associació, i amb ella Ràdio San Feliu, per un valor de 500.000 pessetes, quantitat amb la qual es va taxar el patrimoni de l'entitat. L'emissora fou adquirida per l'Ajuntament de Sant Feliu per assegurar la seva continuïtat, aquesta vegada ja en capçalera municipal.

La xifra del valor econòmic del patrimoni va ser repartit a parts iguals entre l'Asil Surís i l'Hospital Municipal de la nostra ciutat, tal com reglamentàriament contemplaven els estatuts de l'associació.

Al llarg dels anys de la seva existència, l'Associació Recreativa i Cultural Guixolencs es va distingir per, mitjançant una lluita continuada, assegurar que la ciutat pogués disposar d'una emissora de ràdio.

Joan Canadell

Associació Recreativa i Cultural Guixolencs (1983-1987)

Sobre aquestes línies; esquerra: els finalistes d'un dels concursos del programa Trampolín al Éxito, de Radio Juventud, amb el pianista que els acompanyava, al principi dels anys seixanta.

De dreta a esquerra: José Donaire, Antonio Mayor, Joan Canadell, Albert Conchillo, Pons i una persona sense identificar. Procedència: Joan Canadell a Ràdio Juliola el 5 de juny de 1980. Procedència: Joan Canadell.
(Autor: desconegut)

Vist per l'**EXPERIÈNCIA** RÀDIO SANT FELIU, GRÀCIES PER HAVER-ME ACCEPTAT. Després de més de vint anys conduint programes a Catalunya Ràdio, l'autor recorda el seu inici a Ràdio Sant Feliu, els companys amb qui va compartir l'aventura de l'emissora, els programes, alguna anècdota, però, sobretot, la fascinació que la ràdio va desvetllar en ell, la manera com el va motivar per a la seva futura dedicació professional.

Benvolguda Ràdio Sant Feliu,

M'has de disculpar que hagi trigat 30 anys a dir-t'ho. Espero que m'ho sabràs perdonar.

Et vaig conèixer gràcies a bons companys com Xavier Casals, Quim Albertí, Josep Andújar, Joan Canadell, Josep Sala, Josep Maria Alejandre, entre d'altres, a tots els quals aprofito per saludar.

Va ser on eres aleshores, al carrer de Capmany, al costat de la plaça Pecher, amb la façana encarada al carrer de la Llibertat. Feies honor als aires que es respiraven aquells anys, te'n recordes? Estaves esplèndida! Home, no eres cap princesa monegasca, però a mi m'agradaves, estava rendit a tu.

Tenies la figura modesta i els atributs discrets, però resultaves. Ni presumies d'estètica ni lluïes "a l'última", però vesties aquell "no sé què", el do natural dels estels que brillen amb llum pròpia. Vibraves i ho encomanaves, màgicament i seductora. Engrescaves l'entorn, tan divers, que acudia a tu, atret de tantes i variades formes. Pel que fa a mi, exercies una dependència que poques vegades he experimentat. Mai no t'ho podré agrair prou.

De fet, és quan hi penso que ho veig clar. Vas ser tu qui em va fer meditar per trobar; reflexionar per orientar; planejar per decidir. Vas ser tu qui m'impel·lia a la recerca d'idees i paraules, a la música i al llegir, a l'estudi i l'atreviment. I tant!, és quan hi reflexiono que ho veig clar. Vas ser tu qui, amb aquells petons alliberadors, em vas despertar l'essència vital, el goig per la creació, pel descobriment de facultats i d'infinits. Vas ser tu que em va fer emmirallar en el més enllà, en les potències de la voluntat i els somnis del desig.

Enfrontat a mi mateix, enaltit i avergonyit; arriscant i dubtant; des d'aquí o viatjant, han passat els anys, però aquell festeig perdura. Sí, no estem junts, però segueixes en mi, i jo en tu, des d'altres latituds, compartint fracassos i èxits, mantenint viu el compromís d'ideals i servei que em vas saber projectar. I, mentrestant, aquell projecte d'entreteniment cultural des del país i per al país, també segueix vigent, més madur i consolidat; més professionalitzat i assequible. Dit amb altres paraules: el foc continua cremant i espetegant amb espurnes passionals, semblants a les que ens van fer rebolcar extasiadament.

Recordes la Pallissa Matinal, de dilluns a divendres i de nou a una del migdia? Sí, que jo portava els diaris i uns xuixets atipadors, que ens cruspíem mentre explicàvem notícies, i posàvem cançons i trucaven ganxons... I de la Bogeria Modulada, què me'n dius? Cada tarda, de dilluns a divendres, en companyia de l'Àlex... Com rèiem, encomanats i burletes, innocents i pinxos...

Xavier Solà entrevista Josep Gui, guanyador del Rally Costa Brava, a principi dels anys vuitanta. Procedència: Xavier Solà. (Autor: desconegut)

Sí, tampoc no m'oblido d'Una Hora d'Impertinències, que fèiem un vespre a la setmana, i al qual un dia va venir el meu pare, que estava nerviós per això del micròfon...

Certament, és quan et miro que ho veig clar. Tu vas ser el llaç providencial que transcendia en la proximitat per eternitzar-se en la distància. Tu, la mateixa que segueix seduïnt, ara des d'una ubicació diferent, però amb el mateix capital magnètic, aquest que irradies, dia i nit, a 360°, cobrint persones i sentits.

Són aquests i tants altres els motius que fan que, mentre t'escric, no pugui evitar aixecar la vista uns instants i veure'm reflectit a la pantalla, que em torna un somriure de satisfacció, semblant al d'aquell primer dia que ens vam saludar, cordialment, ara fa 30 anys.

Estimada Ràdio Sant Feliu, gràcies per haver-me acceptat i esdevenir llum de sentit i felicitat; d'esforç i superació; de màgia i amor. Sento haver trigat tants anys a fer-t'ho saber. Espero que m'ho sabràs perdonar.

Atentament,

Xavier Solà, de Can Crisant!
Catalunya Ràdio

Vist pel **RECORD** RÀDIO SANT FELIU. Avui dia, que la tècnica aporta comoditats en molts àmbits de la vida, l'autor convida a recordar els inicis de l'emissora, amb uns mitjans casolans i austers. Explica les seves vivències com a responsable de l'edició del butlletí i de la secció de publicitat. Comenta l'empremta que Josep Albertí va deixar en una paret del local i com la publicitat va afectar el caire de l'emissora.

Per parlar ara d'aquella Ràdio Sant Feliu que jo vaig conèixer, és obligat transportar-me mentalment a quasi 30 anys enrere: al 1980, quan els ordinadors personals encara estaven lluny d'inventar-se, Internet era un somni de ciència-ficció, els telèfons mòbils no existien, ni molt menys els CD o els populars mp3... Parlar d'aquella època és parlar dels romàntics discos de vinil i dels cassets per a fer gravacions... Ufff, quant que ha plogut!

No obstant això, amb la tecnologia existent, pocs recursos i tota la il·lusió del món, fèiem ràdio. Aquella ràdio dels vuitanta era un grapat de bones intencions que quatre "arreglats" intentàvem ordenar de forma més o menys seriosa, tan sols perquè el que es pogués escoltar en aquelles ones fos també més o menys "decent". Junt amb en Sé i altres, vàrem començar a organitzar la programació i, a partir d'aquí, va sorgir la idea d'editar una petita revista per informar el poble de les nostres activitats i difondre la ràdio per tenir més audiència.

La nostra ràdio. Butlletí informatiu

Amb aquest nom vàrem dissenyar un recull d'edicions poc pretensioses que, amb una periodicitat mensual, s'imprimien en blanc i negre més un color addicional, on reflectíem tota la programació de Ràdio Sant Feliu, acompanyada de reportatges sobre els locutors, programes, activitats i, com no!, algun anunci de comerços i entitats locals amb la finalitat de pagar el cost de la seva edició. Jo, com a creador i responsable del butlletí, era qui havia de buscar el contingut, cercant les fotografies i anant a darrere dels diferents locutors per aconseguir els seus reportatges.

Recordo que en aquella època –com he dit abans, sense ordinadors– el muntatge del butlletí es feia tot a mà, dissenyant la pauta o prototip sobre paper foli, marcant tots els diferents espais i entregant a la impremta Copidisseny

Reflectíem tota la programació de Ràdio Sant Feliu, acompanyada de reportatges sobre els locutors, programes, activitats i, com no!, algun anunci de comerços i entitats locals amb la finalitat de pagar el cost de la seva edició

d'en Jordi Vives tot el material. La imatge que recordo més d'aquella feina és la necessitat de disposar d'unes bones estisores i un rull d'adhesiu Cel-lo per anar retallant i enganxant tots els films sobre un suport transparent, d'on posteriorment sortirien les plaques d'impressió.

El butlletí es repartia gratuïtament entre familiars, amics i comerços. No cal dir que, tot sovint, la programació indicada quedava alterada, ja que les faltes d'assistència, els retards de programes o, simplement, una indisposició del locutor, obligaven a emetre una estona o espai musical d'emergència.

Tanmateix, a poc a poc i amb la paciència del nostre públic, vàrem aconseguir tenir més adeptes i seguidors.

A Ràdio Sant Feliu hi tenia cabuda tothom i tots els temes. Cada locutor era responsable personal del seu espai i contingut i, salvant puntuals excepcions per raons polítiques, érem lliures de poder parlar de tot i sense cap mena de censura. Tothom venia de bon grat per col·laborar en diferents espais o tan sols per parlar de la seva activitat o vivències. Recordo que un dels personatges que se'ns va fer més proper va ser el pintor i artista local Pitu Albertí que, fins i tot, ens va pintar un gran mural al locutori.

El mural d'en Pitu Albertí

En Pitu el coneixia tothom! Jo me'l trobava cada cap de setmana en diferents bars, on, com altres, anava a passar l'estona o a ofegar les penes. Parlàvem d'òpera, poesia i, com no, de pintura, sempre sota aquell toc bohemi que

Jordi Gallego retrata el mural de Josep Albertí a l'antiga seu de Ràdio Sant Feliu, al carrer Capmany número 65, cap a l'any 2000. Procedència: Ràdio Sant Feliu. (Autor: Josep Andújar)

Despatx de la seu de Ràdio Sant Feliu al carrer Capmany amb els col·laboradors Francesc Pedregosa i Àngel Fernández, el 1982. Procedència: Ràdio Sant Feliu. (Autor: Joan Perich)

tot bon artista ha de tenir. Era de tracte fàcil i de bon convèncer perquè vingués a la ràdio a fer de tertulià. Ens recitava poesies i ens cantava fragments d'òpera, fins que un dia vaig tenir la idea de proposar-li pintar la paret del locutori... I així va ser!

El pacte era senzill: ell pintava i la ràdio li pagava les pintures, les cerveses i algun "bocata"; mentrestant, fèiem un seguiment puntual de les seves pinzellades i l'anàvem entreviuint sobre la seva creació artística. Va ser tot un esdeveniment que també varem incloure en diverses edicions del butlletí. Finalment, també després de molts anys, quan ell ja no hi era, se'n va editar una reproducció que molts guardem amb afecte. Recordo que més d'algun convidat a la ràdio es quedava sorprès davant aquelles pàl·lides cares, típiques del seu estil, i aquelles gavines blanques sobrevolant un mar de notes musicals. Segons com et miraves la seva pintura, et senties envaït per una mena de tristor, molt comuna també en el seu art... En definitiva,

aquell mural feia parlar, i sempre calia donar als convidats explicacions sobre aquella història pictòrica i el seu significat.

La publicitat

La ràdio anava creixent i cada cop s'escoltava a més llocs. De tant en tant, venien propostes de publicitat que inicialment rebutjàvem, ja que la situació il·legal a què estaven sotmesos no ens deixava atrevir a donar el pas. No hi havia cap permís oficial d'emissió, tan sols el beneplàcit municipal de l'època. Ara no puc recordar exactament com va ser, però, un dia, en una de les reunions periòdiques

Recordo que tots vàrem quedar molt emocionats per disposar d'una publicitat professional que no tenia res a veure amb les primeres gravacions que fèiem nosaltres mateixos

que el grup de "directius" –diguem-ho així– teníem, vàrem prendre la decisió de començar les emissions publicitàries... I així va ser! Un dels primers encàrrecs publicitaris va ser un anunci del concessionari local de Renault amb una falca del llavors popular R-5. Era una gravació feta per professionals, la mateixa que altres reconegudes emissores de l'època difonien a les seves ones. Recordo que tots vàrem quedar molt emocionats per disposar d'una publicitat professional que no tenia res a veure amb les primeres gravacions que fèiem nosaltres mateixos. Aquella falca del R-5 ens va fer sentir com una emissora "de veritat".

A poc a poc la publicitat va esdevenir una parcel·la important de Ràdio Sant Feliu. La mateixa producció d'anuncis publicitaris guanyava en imaginació i qualitat... i, entre en Sé i en Xavi Casals –que eren les veus oficials–, aconseguíem l'atracció del comerç local i de més seguidors de la nostra programació. La publicitat significava diners i, amb els diners aconseguits, podíem dotar la ràdio de més mitjans tècnics, que ens feien molta falta. El fet publicitari ens va obligar també a la creació de programes més especials, per tenir patrocinadors en retransmissions esportives però, sobretot, ens va encaminar a fer una ràdio més seriosa i organitzada.

Ara, vist amb la distància dels anys, s'ha d'admetre que aquell salt al món publicitari va ser un punt i a part entre la primera i original Ràdio Sant Feliu i la ràdio que vàrem tenir més tard. Per tant, cal admetre el fet que això ens va portar cap una certa professionalitat, amb què aquella essència inicial, divertida i desenfadada, es va anar diluint a poc a poc.

L'evolució es això, NO?

Ramon Regincós, Ramon de la R
Ràdio Sant Feliu (exlocutor)

Vist per l'EMISSORA ANY-30. Al llarg de la seva existència, Ràdio Sant Feliu, nascuda de la il·lusió d'un grup de joves, ha anat superant diferents reptes quant a disseny de continguts i renovació tecnològica i ha estat fidel als principis originals mentre cercava alhora el creixement i la professionalització. No obstant això, la seva evolució és incompatible amb el descans i el seu aniversari convida a pensar en la feina que cal per encarar el futur.

En aquesta ràdio, en què continuem treballant amb la mateixa il·lusió dels inicis, encara queda molt per fer, a més de mantenir el dia a dia. Hem hagut d'anar-nos adaptant als canvis d'una societat que tecnològicament ha avançat a un ritme vertiginós i ha fet variar els hàbits i costums dels ciutadans i, per tant, dels oients. Han estat 30 anys d'un joc d'equilibris per al manteniment d'una fidelitat que mai no ens ha faltat per part dels nostres seguidors, conscients que esperen que, de tot allò que és novetat en el nostre àmbit geogràfic, els oferirem la informació amb immediatesa, neutralitat i professionalitat, deixant l'opinió final en el seu terreny, que creiem que és com ha de ser. Hem intentat mantenir una línia que en periodisme és complicat de sostenir, la d'estar permanentment en terra de ningú i en tots els territoris alhora, exposant les temàtiques com a nosaltres ens agradaria que ens les acostessin, la qual cosa no és fàcil, però considerem que és fonamental per a mantenir la credibilitat.

El finançament mixt –aportació municipal i publicitat privada– obliga per una part a ser un mitjà públic amb la responsabilitat que això comporta, alhora que hem de ser competitius i dinàmics davant els nostres competidors en el panorama radioelèctric. És per això que no hi ha espai per al relaxament i aquesta forma de funcionar ens obliga a mirar sempre a cantó i cantó per conservar les quotes que ens donin el finançament necessari, per no perdre possibilitats a l'hora de continuar invertint per estar a l'última i mantenir la confiança dels nostres seguidors.

Sabem que la nostra audiència és molt diversa i això ens obliga a fer un producte integrador tant per les edats com per les preferències del públic; hem de ser l'emissora dels continguts, la banda sonora, la plataforma des d'on s'impulsen les activitats de la nostra societat civil, de la nostra corporació i del nostre comerç. Les associacions ciutadanes compten amb espais gratuïts

Hem hagut d'anar-nos adaptant als canvis d'una societat que tecnològicament ha avançat a un ritme vertiginós i ha fet variar els hàbits i costums dels ciutadans i, per tant, dels oients

per divulgar les activitats que ofereixen al municipi i falques gratuïtes de suport. Des de l'Ajuntament oferim els plens, també radiem la Línia amb l'Alcalde, els Informatius Locals, els Punts d'Informació diaris i el Ràdio-Clip, debats com L'Estat de la Ciutat, entre altres, a més d'agendes de servei públic provinents de totes les àrees.

En l'apartat musical, que és com la base de la nostra pizza de productes variats, hem estat sempre molt curiosos, conscients que hem d'arribar a tots els públics, prioritzant la qualitat per damunt de la comercialitat, deixant sempre un ampli marge a cada conductor per personalitzar el seu torn però

Detalls de l'estudi de Ràdio Sant Feliu, al febrer de 2010. Procedència: Ràdio Sant Feliu. (Autor: Josep Andújar)

sempre conservant el fonament que hem de ser totes les grans emissores musicals en una i totes les emissores de continguts alhora adaptades al nostre àmbit i a les nostres possibilitats, però amb continguts locals, que és el nostre segell i principal objectiu.

Quant al comerç, hem estat, i volem continuar essent, una eina fonamental per anunciar els seus productes, marques i ofertes a través de campanyes a l'abast del pressupost que poden destinar els nostres botiguers a la publicitat. I un altre producte annex que ha estat acollit amb extraordinari interès és el nostre portal web www.rsf.fm, que amplia les possibilitats de divulgació del nostre producte en àmbits impensables fa uns anys, pel fet que arriba a qualsevol punt del planeta. Realment ens ha sorprès l'audiència que tenim d'aquells guixolencs que per motius professionals, familiars, o altres, viuen molt més enllà de les nostres fronteres naturals, on és impossible que arribin les nostres ones, però on el miracle de la xarxa ha fet que la seva emissora local es pugui sintonitzar a tot arreu i puguin viure el dia a dia a través nostre. I així ens ho notifiquen i agraeixen.

Una de les importants aportacions que ha fet Ràdio Sant Feliu al món de la comunicació ha estat la formació de professionals als grans mitjans nacionals i comarcals. D'una forma autodidacta, però amb fonaments professionals, hem estat un dels més importants vivers a través de la nostra Escola de Ràdio, des d'on hem format nois i noies, a partir dels dotze anys, que han trobat una sortida professional en diferents branques periodístiques i altres vinculades al món audiovisual. Dissortadament, hem de parlar en temps passat, ja que la mainada se sentia atreta especialment per la comunicació des d'un únic espai

Hem aconseguit estar a l'avantguarda dels canvis. No en va, vàrem ser la primera emissora lliure independent de Catalunya

Josep Andújar conduint un programa de Ràdio Sant Feliu des de l'antiga seu del carrer Capmany al principi dels anys vuitanta. Procedència: Ràdio Sant Feliu. (Autor: Josep Bartomeu)

El grup Ja T'ho Diré a Ràdio Sant Feliu. D'esquerra a dreta: Isidre Sànchez, Cente, Josep Andújar i Cris Juanico, cap al 1999. Procedència: Ràdio Sant Feliu. (Autor: Xavier Colomer-Ribot)

que feia possible que pilotessin la seva pròpia nau i viatgessin per universos nous, gràcies al fet que des dels nostres estudis es podien expressar, disposaven de la música més recent, tenien accés a la informació de primera mà, manipulaven aparells d'última generació i es relacionaven entre ells. Tot això, i molt més, ara ho poden fer des del seu ordinador sense la disciplina d'un horari ni el compromís d'unes directrius, la qual cosa ha provocat que els centres d'aprenentatge variem la nostra estratègia adaptant-nos a la nova situació.

Però la ràdio sempre ha trobat la forma de reinventar-se davant els nous reptes i Ràdio Sant Feliu no només no és una excepció sinó que sempre hem aconseguit estar a l'avantguarda dels canvis. No en va, vàrem ser la primera emissora lliure independent de Catalunya i estem impregnats de l'esperit de superació que ens marquen els nous temps. Segurament que ben aviat ens haurèm de plantejar el tema de la TDT. Enguany, per llei se suprimiran enllaços i haurèm de fer nous projectes tècnics per conservar els punts d'emissió. La crisi no passa de llarg i hem de fer esforços per minimitzar la inversió, hem de multiplicar les feines amb una plantilla molt justa i hem de continuar oferint més serveis i ser competitius.

Estem ja a l'any 30 de la nostra fundació, d'aquella aventura que un grup de joves varen/vàrem iniciar i que funciona amb capçalera municipal des de l'any 1991, conscients que hem de mirar endavant sense complexos però tenint sempre un moment de reflexió per recordar tots els fundadors i col·laboradors que han contribuït en aquest període de temps a fer que avui Sant Feliu de Guíxols continuï tenint una emissora consolidada i amb el propòsit que els ciutadans se la sentin seva.

Josep Andújar
Ràdio Sant Feliu

Vist per l'**ARXIU** LA PRESERVACIÓ DEL PATRIMONI SONOR: ELS ARXIS DE RÀDIO. Els enregistraments dels programes radiofònics constitueixen una font d'informació de gran valor, però la necessitat de la seva conservació tot just es va manifestar als vuitanta. No obstant això, les circumstàncies no van facilitar que es guardessin massa testimonis de les emissores que van sorgir en el context de la Transició democràtica. Avui dia, la tecnologia digital facilita l'enregistrament, però planteja nous reptes de conservació de cara al futur.

Quan s'acompleix aproximadament un segle de les primeres emissions radiofòniques al món, ningú no posa en dubte que els enregistraments sonors generats per aquest mitjà de comunicació que coneixem com a ràdio formen part del nostre patrimoni cultural i, com a tal, mereixen que s'hi destinin esforços, a la seva preservació. Aquesta consciència col·lectiva, però, no es remunta als inicis de la ràdio i, ans al contrari, és molt més recent del que ens podríem pensar.

La primera declaració d'àmbit mundial en considerar la necessitat de protegir el patrimoni audiovisual va ser la *Recomanació per a la salvaguarda i preservació de les imatges en moviment*¹ que va fer la UNESCO el 27 d'octubre de 1980 (per aquest motiu des de fa uns anys se celebra en aquesta data el Dia Mundial del Patrimoni Audiovisual). Cal constatar, però, que aquesta declaració es refereix de forma explícita a la imatge en moviment, és a dir, als documents fílmics i videogràfics procedents respectivament del cinema i

La ràdio, com a mitjà que comunica principalment amb la paraula, reuneix gran part de la història oral dels pobles i és una obligació moral preservar-la per a les futures generacions

la televisió, continguin o no acompanyament sonor, i, en canvi, no s'hi especifica la protecció dels enregistraments sonors, qüestió que més endavant s'ha volgut resoldre. Avui dia gairebé totes les classificacions inclouen en la categoria de documents audiovisuals els enregistraments sonors. La CCAAA (Coordinating Council of Audiovisual Archives Association), una institució que agrupa les principals associacions professionals d'arxivistes audiovisuals, esmenta la necessitat d'elaborar un nou text adreçat a substituir la declaració de 1980 perquè s'adeqüi a la realitat actual².

La inclusió de la documentació sonora com a part del patrimoni cultural universal queda explícitament recollida en el programa *Memory of the World* de la UNESCO, iniciat el 1992, o en la *Convenció per a la salvaguarda del patrimoni cultural intangible*³, on s'especifica la necessària protecció de la tradició oral no escrita i dels sons de la nostra cultura. En aquest sentit, la ràdio, com a mitjà que comunica principalment amb la paraula, reuneix gran part de la història oral dels pobles i és una obligació moral preservar-la per a les futures generacions.

1. *Recomanació per a la salvaguarda i preservació de les imatges en moviment*. Conferència general de la UNESCO celebrada a Belgrad del 23 de setembre al 28 d'octubre del 1980.

2. *Unesco Instrument for the Safeguarding and Preservation of the Audiovisual Heritage*: CCAAA Issues Paper. Versió 1.0. 1 d'abril del 2005.

3. *Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage*. UNESCO. París, 17 d'octubre del 2003.

Malgrat que la consciència internacional sobre la necessitat de protegir el patrimoni sonor és relativament recent, la tradició d'arxius sonors és força més antiga. Curiosament, el primer arxiu audiovisual del món va ser un arxiu sonor, el Phonogrammarchiv, un institut de l'Acadèmia de les Ciències Austríaca, fundat a Viena el 1899, que es dedicava a la conservació dels enregistraments sonors generats en l'àmbit de la recerca científica.

Pel que fa a la ràdio com a mitjà de comunicació, no cal dir que ha tingut un paper preeminent en la història del segle xx, pel fet d'haver donat veu als personatges més rellevants en l'àmbit de la política, la cultura, l'art o la ciència, com a mitjà de propaganda política en temps de guerra, com a plataforma per a la difusió de noves idees en temps de canvis i revolucions o, simplement, com a testimoni de la realitat social i quotidiana dels pobles.

Els documents de ràdio (juntament amb els de la televisió) conformen un patrimoni audiovisual difícilment abastable per les seves proporcions, ja que s'estima en uns 200 milions d'hores de programació⁴, de les quals un percentatge important corre el risc de perdre's o s'ha perdut ja irremissiblement, principalment a causa de la fragilitat dels suports materials i la ràpida obsolescència de la tecnologia que permet la seva representació: magnetòfons, tocadiscs i altres aparells reproductors.

En el cas concret de la ràdio, una bona part de la producció sonora no ha arribat mai a formar part d'un arxiu. Això s'explica per la dificultat, en un primer moment, d'enregistrar les emissions com a conseqüència de l'elevat cost de la tecnologia existent, que consistia principalment en les gravacions en disc. Aquest problema es començà a resoldre amb la gravació sobre cinta magnètica, un sistema més assequible i fàcil d'utilitzar. Malgrat tot, les cintes magnetofòniques són materials bastant vulnerables i tenen una vida útil limitada, sobretot si les condicions d'ús i emmagatzematge no han estat les idònies.

Creiem que un altre motiu pel qual són pocs els arxius de ràdio que conserven més o menys íntegra la seva programació és la immediatesa del mitjà radiofònic. La ràdio viu principalment de la comunicació de l'actualitat, dels fets més recents; no en va es diu que té la facultat de fer arribar la notícia al públic abans que ningú. Però precisament aquesta immediatesa fa que la reutilització dels continguts d'arxiu no sigui tan abundant com ho és en la televisió, o, dit d'una altra manera, que el rendiment econòmic que suposa aprofitar el material ja enregistrat per a l'elaboració de nous programes no ha estat un incentiu per a les emissores a l'hora de posar en valor el seu arxiu sonor.

Òbviament, ens estem referint a la ràdio parlada, ja que la programació musical és fruit, normalment, de l'emissió d'enregistraments sonors editats i distribuïts, dels quals es conserven diverses còpies en les biblioteques i fonoteques, i estan protegits per la llei del dipòsit legal. L'excepció són aquells enregistraments musicals únics realitzats a la ràdio, sovint en directe.

A Catalunya, l'aparició del fenomen de les anomenades ràdios lliures i pirates⁵ en l'època de la Transició va fer emergir una quantitat destacable

4. CCAA World Call for the Preservation of Broadcast Archives.

5. GIL, Rosa; MINOBIS, Montserrat. *Aquí ràdio. Crònica de les ones a les comarques gironines (1933-1982)*. Girona: Col·legi de Periodistes de Catalunya. Demarcació de Girona, 2003.

Unitat mòbil de Ràdio Sant Feliu fent la retransmissió d'un partit del Guixols a l'antic camp de futbol de la Corxera al principi dels vuitanta. Dret, Jordi Budó; dins el cotxe, Josep Andújar i Josep Rius. Procedència: Ràdio Sant Feliu. (Autor: desconegut)

d'iniciatives de ràdio locals, fet que dificulta avui tenir una visió global de la situació dels arxius de ràdio al nostre país. Sabem, però, que moltes d'aquestes iniciatives van tenir un recorregut molt curt i no van generar la infraestructura necessària per a poder enregistrar i conservar la seva producció sonora.

L'evolució tecnològica ha anat reduint el cost que significa la conservació de l'arxiu sonor. El primer pas, com hem dit, va ser l'ús generalitzat a la ràdio de les cintes magnetofòniques professionals, a mitjan segle passat. Més endavant, concretament l'any 1964, es va patentar la cinta de casset que va tenir gran repercussió en introduir la gravació sonora en l'àmbit domèstic,

La digitalització dels continguts de ràdio ha significat un pas de gegant en la preservació dels arxius sonors, principalment perquè en el medi digital no existeix la relació de dependència entre el document i el seu suport físic

però que també va ser utilitzada profusament a la ràdio per a enregistrar programes. Als anys noranta es van començar a estendre els formats digitals, en cinta, com la coneguda DAT (Digital Audio Tape) o en disc òptic, com el MiniDisc o el CD. Avui dia molts d'aquests arxius sonors es conserven en grans "repositoris" digitals que emmagatzemen milers d'hores de ràdio en

fitxers d'àudio sense compressió (PCM, .wav, .aiff, entre altres) o comprimits (dels quals el més conegut és, sens dubte, l'mp3).

La digitalització dels continguts de ràdio ha significat un pas de gegant en la preservació dels arxius sonors, principalment, perquè en el mitjà digital no existeix la relació de dependència entre el document i el seu suport físic, és a dir, que per a preservar la informació continguda en els documents de forma inalterable al llarg del temps no és necessari conservar els materials originals ni mantenir en bones condicions els aparells reproductors, i això és així perquè la documentació digital pot ser transferida indefinidament a altres dispositius d'emmagatzematge sense que es produeixi cap alteració en la informació.

És imprescindible dotar els arxius de ràdio dels recursos necessaris, formar els professionals en una metodologia establerta i comunament acceptada, i conscienciar tothom, més enllà de les declaracions institucionals, de la importància de preservar un patrimoni cultural de gran riquesa

No obstant això, hi ha altres factors de risc que amenacen la pervivència d'aquest patrimoni sonor, fins i tot després de la digitalització. Les dades que componen la informació sonora estan estructurades segons uns llenguatges i uns codis que també es tornaran obsolets, i per tant, il·legibles en el futur. La ingent producció actual de continguts audiovisuals –facilitada en gran mesura per la tecnologia digital– pot provocar que els documents es perdin en un marasme d'informació indestruïble i inaccessible a una bona part dels seus potencials usuaris.

Per evitar-ho, és imprescindible dotar els arxius de ràdio dels recursos necessaris, formar els professionals en una metodologia establerta i comunament acceptada, i conscienciar tothom, més enllà de les declaracions institucionals, de la importància de preservar un patrimoni cultural de gran riquesa.

Pau Saavedra

Centre de Recerca i Difusió de la Imatge (CRDI)

CALIDOSCOPI
LES IMATGES

1. José de Udaeta durant una interpretació en directe a Ràdio Sant Feliu, el 26 de setembre del 2000. Procedència: Ràdio Sant Feliu. (Autor: Xavier Colomer-Ribot). 2. Emissió de Ràdio Snack, els diumenges al matí, des del passeig dels Guixols, al final dels noranta. D'esquerra a dreta: Xavier Colomer-Ribot, Enric Àguila, Isabel Verdaguer, Josep M. Alexandre i Josep Andújar. Procedència: Ràdio Sant Feliu. (Autor: desconegut). 3. Entrevista a Federico Trillo a la seu del PP de Sant Feliu de Guixols. A primer terme, Josep Andújar i Xavier Colomer-Ribot. En segon terme, Dolors Ribera, aleshores directora de la COPE de Sant Feliu de Guixols. Príncipi dels anys noranta. Procedència: Ràdio Sant Feliu. (Autor: desconegut)

4. Lliurament del premi del primer concurs de guions radiofònics, organitzat per Ràdio Sant Feliu, el 25 març de 1983 a l'Hotel Murlà Park. D'esquerra a dreta: Josep Andújar, Jordi Busquets, Rosa M. Massaguer –guanyadora–, Alfons Hereu –director de l'oficina de l'agència de Wagons Lits– i Emili Prado –professor de Ciències de la Informació–. Procedència: Ràdio Sant Feliu. (Autor: Foto-Cine Antorcha). 5. Josep Suñer i Arxer, president del Guixols, parla amb Quini i la seva esposa Nieves durant la seva estada a Sant Feliu de Guixols l'any 1980, després del seu segrest. Darrere, Xavier Solà i Josep Vicente, alcalde de la ciutat. Procedència: Xavier Solà. (Autor: desconegut). 6. Xavier Casals i Joan Carles Baena durant el muntatge de les instal·lacions de l'emissora al monestir, el 1991. Procedència: Ràdio Sant Feliu. (Autor: desconegut). 7. Retransmissió en directe de les actuacions del Festival de Música Les Veus de la Comarca a la sala Las Vegas, corresponent al programa de Ràdio Sant Feliu amb el mateix nom, el 27 de novembre de 1981. AMSFG. El Punt Diari. (Autor: desconegut). 8. Vista de l'antic estudi de Ràdio Sant Feliu al carrer Capmany número 65, l'any 1982. Procedència: Ràdio Sant Feliu. (Autor: Joan Perich)

6

7

8

JOSEP LÓPEZ DE LERMA

És especialista en Dret Constitucional, Dret Públic Català i Dret Urbanístic Immobiliari. La seva implicació en el moviment associacionista dels setanta el porta a la política, on treballa amb tenacitat durant 25 anys. L'abast de la seva trajectòria és difícil de resumir en unes poques línies.

Diputat al Congrés dels Diputats com a cap de llista de CiU per Girona durant 6 legislatures, amb càrrecs com la vicepresidència del Congrés. Regidor a l'Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols entre 1982 i 1989. El rei Joan Carles I el va distingir amb les Grans Creus al Mèrit Civil d'Isabel la Catòlica, a proposta del Consell de Ministres. Exerceix com a advocat i dirigeix l'Oficina de Girona de Roca Junyent Advocats Associats. Professor de la Universitat Internacional de Catalunya, de la Universitat de Girona i president del Consell de Professors de la Càtedra UNESCO de Ciències Polítiques i Jurídiques de la Universitat San Pablo-CEU. Ponent habitual de cursos, seminaris i jornades, ha publicat nombrosos escrits i ha col·laborat regularment en diferents mitjans de comunicació. Ens parla de la seva experiència de l'emissora com a oient i com a convidat. Explica les circumstàncies del naixement de Ràdio Sant Feliu.

Com a oient, ens pot explicar com va ser acollida l'emissora? N'estava pendent, la gent?

Lògicament, ja que va ser una novetat. Però es tractava més d'una recuperació d'una ràdio que d'una creació del no-res. Tot i que Ràdio Sant Feliu no hi tenia res a veure, no oblidis que el precedent va ser iniciativa de la OJE, una branca de la Falange, i estava instal·lada al monestir. Aquesta sí que era "legal"; hi va col·laborar gent jove i va durar 4 o 5 anys. Després hi va haver un buit... Ràdio Sant Feliu va tornar a arrencar. Captar

oients costa temps, cal constància en el treball. Penso que realment l'audiència era alta i considerable i això és mèrit dels fundadors, de tots els que hi han anat participant. Els joves es mouen i el fet és que la constància no sol ser una característica de l'adolescència o de la joventut... Per això aquesta iniciativa té molt valor.

Quin era el to de l'emissora? No hi treballaven professionals...

Els continguts es van desenvolupar en tres blocs. El primer era el musical, que és el que mou la joventut. A l'inici, cadascun anava aportant alguns dels seus discos però, amb el temps, es va arribar a fer un arxiu discogràfic valuós, una bona col·lecció. Mantenir-se no és fàcil, el segon pas és recórrer als espais informatius. La informació local és un vincle amb l'oient: els successos de la ciutat, encara que es tractessin de forma casolana, eren un bon ganxo. A poc a poc, aquest àmbit es desdobra i de la lectura del locutor es passa a sortir al carrer per gravar veus de personatges. Aquesta és una evolució important. El tercer bloc són les tertúlies i Ràdio Sant Feliu és pionera en aquest tema. En les tertúlies es parlava de tot, no dominava la política sinó tot el tema local. Tothom hi anava participant en un moment o altre; aquesta va ser la manera com molts van perdre la por als micròfons. Els que parlaven eren gent prou coneguda i les seves opinions generaven comentaris del tipus "el vas escoltar?" o "mira què va dir...". La segona fase d'aquest procés de consolidació consisteix a cercar programes o continguts i conductors. En aquesta etapa posterior,

l'emissora s'allunya de l'amateurisme i assoleix la professionalització.

Així, de fet, la creació i el creixement Ràdio Sant Feliu van ser totalment intuïtius?

Totalment. Neix de la coincidència d'inquietuds que es van vehiculant sense respondre a un projecte definit, tal i com es concep ara, amb objectius, terminis i indicadors. L'emissora apareix i l'èxit va sorprendre els mateixos protagonistes. Hi va passant molta gent, alguns desapareixen, altres queden, però tots tenen mèrit, ja que tots hi contribueixen. A part de fer ràdio, s'implicaven en tot. Si calia feien feines de manteniment, des de paletes o pintors fins a lampistes. En un inici no funcionava pas 24 hores al dia, es va anar "autoordenant" de manera espontània incorporant nous continguts i ampliant horaris. El que sí que els motivava era arribar a tota la ciutat, tenint en compte que Sant Feliu té una topografia difícil. Una altra ambició era transcendir el municipi, que l'emissora s'escoltés a Llagostera o a Platja d'Aro —en aquelles circumstàncies era com arribar a la lluna—.

Suposo que els mitjans amb què es comptava eren pocs...

S'inicia amb una afició que agafa cos, seriositat, rigor, continuïtat. Considero que un factor molt important és que no es comptava per res amb aportacions públiques. Avui dia, el primer és anar a l'Ajuntament. És un error, la societat ha de ser viva i trobar els mitjans per realitzar les idees. Aquesta és una diferència que cal remarcar en benefici dels promotors de l'emissora, en contrast amb el que passa ac-

A la pàgina anterior: Retrat de Josep López de Lerma. Procedència: Roca Junyent Advocats Associats. (Autor: desconegut). Sobre aquestes línies: Francesc Sánchez i Isabel Verdaguer entrevisten Josep López de Lerma a la rambla Vidal un 23 d'abril dels anys vuitanta. Procedència: *Setmanari Ancora*. (Autor: desconegut)

tualment en tots els àmbits. Fer ràdio és fàcil instrumentalment parlant, el que costa és donar contingut.

Vostè té un vessant públic molt important. Atesa la seva activitat política, l'havien convidat a participar en algun programa o en alguna tertúlia? Efectivament vaig formar part d'algunes tertúlies i també em van demanar per fer alguna entrevista. Probablement, per la meua dedicació a la política, però també abans. Jo havia estat secretari de la junta de l'Associació de Pares i Amics de l'Escola Pública Gazi-el. Aquesta entitat era molt activa i abastava tots els centres públics que hi havia en aquell moment: el Gazi-el, el Baldiri Reixach, la Formació Professional i l'institut Sant Elm.

Com era el local des d'on s'emetia? Quina impressió feia?

El del carrer Capmany era molt rudimentari, estava pintat de negre, escandalosament negre i vermell. Hi havia un passadís i l'estudi; tot era allà mateix. Era molt senzill, l'austeritat gairebé era necessària, però sempre em vaig sentir molt còmo-

de. Els reconeixia l'esforç i encara ho faig. Jo mateix ho conec de primera mà perquè durant 10 anys vaig exercir com a periodista de manera amateur. Vaig col·laborar de manera habitual amb *Los Sitios*, *Àncora* o *El Correo Catalán*. També vaig fer un programa d'estiu durant dos anys a Ràdio Girona, a la SER. Era un programa patrocinat per Estomacal Bonet i anava a entrevistar gent com Julio Iglesias, El Cordobés, Joan Manuel Serrat, Peret, alcaldes, etc. El local era al carrer de la Força i era un lloc infernal, antic i desmantellat. Tècnica-ment estava ben equipat perquè era una emissora professional, legalitzada, pertanyia a la xarxa d'Emissoras Rato, relacionada amb la família de Rodrigo Rato. Era una excepció a la regla, ja que totes les emissores eren públiques i del Movimiento. També vaig participar a Ràdio Barcelona, al programa de Carles Sentís. Jo donava la informació del trànsit de Santa Cristina i Sant Feliu; ho feia per mitjà d'un telèfon públic que hi havia a la plaça de Santa Cristina. També havia fet cròniques de futbol des del telèfon d'El Dorado.

**Desconeixia aquesta seva faceta!
Com va ser que s'hi va llançar?**

Des dels 13 o 14 anys vaig tenir inquietuds com a lector i escriptor i sempre he sentit vocació per escriure. Per això aquestes iniciatives em van resultar gratificants com a diversió alhora que permetien un servei a la societat.

Com s'explica l'eclosió d'emissores que hi va haver als anys vuitanta?

Va coincidir la canalització d'esforços cívics cap a la política amb una bombolla o explosió de llibertat. Hi havia la necessitat i la vocació de participar en diferents àmbits cívics, a Sant Feliu i en molts altres indrets. Això ho trobo a faltar i espero ben sincerament que torni. La gran majoria de gent que ens vàrem posar en política als anys setanta teníem com a credencials haver fet quelcom per la societat en diferents àmbits: teatre, esport, periodisme, art, associacionisme, etc. El pas a la política crea un buit i la societat civil que s'havia anat organitzant perd agents. Hi ha un cert relleu generacional, però no s'ocupen els mateixos àmbits sinó que es creen nous espais, com per exemple la ràdio. No hem acabat de fer bé aquest relleu i la gent amb empena i creativitat tendeix a anar a remolc dels poders públics, que van ocupant-ho tot. I els diners públics són un recurs limitat. És en aquest relleu que es constitueixen les emissores. Des d'un punt de vista legal, és una constant històrica que la societat vagi per davant del legislador. Quan, en realitat, aquest hauria d'anticipar-se i traçar el camí. Quan va arribar la democràcia teníem una xarxa de diaris de l'Es-

tat, una xarxa d'emissores de l'Estat i una TV en blanc i negre de l'Estat. Els mitjans de comunicació audiovisuals i la premsa de "províncies" eren públics, es tractava d'un monopoli encobert. En els mitjans escrits, aquest monopoli es trenca amb l'aparició de diaris com *El País* o *Diario 16*, entre d'altres. Aquest grups van irrompre en un món on només hi havia premsa oficial o premsa controlada. En canvi, ningú no va preveure el protagonisme que arribarien a tenir la ràdio i la TV. Les competències en aquesta matèria eren de l'Estat i el constituent no va intuir el canvi tecnològic que s'acostava. Encara avui dia, segons la Constitució, es conceben com serveis públics monopolístics. Posteriorment es van fer concessions per autoritzar la gestió indirecta als grups. L'autorització administrativa implica, d'alguna manera, el control polític. Durant aquests anys, les corporacions com la SER o altres necessàriament van optar pels règims en concessió; al costat d'aquestes xarxes, van sorgir les emissores locals, com bolets. Era un fenomen nou, imprevist. Durant anys i panys van viure en la "alegalitat", no en la il·legalitat, ja que el dret a la lliure expressió és un dret de l'home, però no tenien llicència perquè no hi havia un marc legal que les regulés.

Ràdio Sant Feliu és un organisme autònom...

El cas de Sant Feliu ve de sota cap a dalt, o sigui, que va ser una iniciativa popular que va ser formalitzada per l'Ajuntament. Molts ajuntaments ho han fet a l'inrevés i han promogut la creació d'emissores. Crec que cal valorar el fet que el

fenomen sorgís de manera espontània i es consolidés. Em sembla que la fórmula de l'organisme autònom és encertada, ja que implica llibertat d'organització; hauríem de mirar de no tornar a l'OJE! Voldria insistir en la importància del fet que un grup de persones s'impliquessin per dur a terme aquesta iniciativa i en el fet que cal conservar-ne memòria. S'ha de reconèixer la feina feta i recordar com neixen les coses i com evolucionen. Avui dia la memòria històrica és molt curta i selectiva...

**Com veu el futur de les ràdios i dels mitjans de comunicació en general?
Com els afectaran les noves tecnologies?**

L'evolució és inevitable i ara estem en plena revolució, esquinçant tot allò que existeix. Anem amb un excés de velocitat que, si no et permet adaptar-te als canvis, arriba a convertir-te en una "persona obsoleta". Passem d'haver de fer recerca d'informació a haver de seleccionar informació, ja que se'n crea molta. L'excés és tan brutal que ens obliga a conèixer una mica d'un segment molt petit d'un àmbit molt petit. Això pot generar una excessiva fragmentació, l'existència de compartiments estancs adreçats a sectors concrets i una manca d'espais comuns que generin opinió i que no consisteixin únicament en temes com el futbol o el temps. La informació s'ha convertit en un conjunt de titulars; en general, penso que s'ha perdut la reflexió o el raonament.

M. Àngels Suquet

Arxiu Municipal
de Sant Feliu de Guíxols

Radio Juventud

El 22 de desembre de 1963 va començar a funcionar de manera experimental l'emissora Radio Juventud, creada per iniciativa d'un grup de joves de la ciutat. Alexandre Matas i Josep M. Vicens van ser-ne els principals promotors. L'Ajuntament i la Delegació Local de la OJE van donar suport a aquest projecte que dinamitzaria la vida cultural de Sant Feliu de Guíxols, alhora que constituiria un important mitjà d'informació a nivell local. La seu era al tercer pis del monestir i, al febrer de 1964, aquesta emissora va ser integrada en la Cadena Azul de Radiodifusión (CAR) amb la pretensió que esdevingués una escola de ràdio del Frente de Juventudes. Segons els escrits publicats al *Setmanari Àncora* amb motiu de la inauguració oficial d'aquesta emissora de caràcter totalment amateur, Radio Juventud

va ser acollida amb simpatia i expectació. Molta gent escoltava aquelles veus conegudes que es comunicaven amb entusiasme i espontaneïtat.

Els dies laborables, les emissions tenien lloc al vespre, en canvi, els festius era al matí. Si bé inicialment la programació va consistir en música i algun programa puntual, al cap d'un any ja era força variada. A les set de la tarda l'emissió s'encetava amb l'obligada *consigna* del delegat local del Frente de Juventudes i continuava fins a les deu, quan es tancava l'emissora. Els programes culturals i les notícies hi tenien un paper destacat, així com també alguns concursos, com el popular Trampolín al Éxito, que es feia els diumenges al matí. A part, la CAR subministrava programes gravats o realitzava emissions en connexió amb les emissores

que hi estaven vinculades. La franja horària s'ampliaria progressivament als matins i els vespres, especialment durant els estius.

De fet, com recorda Josep M. Isern a *Àncora*, es van dur a terme apostes de certa complexitat tècnica com la transmissió en directe del partit del C. de F. Guíxols contra el Reus F. C. des de Barcelona, l'11 de juliol de 1964. La realització d'aquest programa va implicar la instal·lació d'una línia especial de telèfon des dels estudis de l'emissora fins al camp de Sarrià. El juliol de 1965 un decret establia que les emissores d'ona mitjana comarcals o locals havien de desaparèixer o passar a freqüència modulada. El dia 24 d'aquell mateix mes Radio Juventud va tancar i es va intentar, sense èxit, obtenir la llicència per emetre en FM.

ISERN, Josep M. "Radio Juventud de St. Feliu de Guixols", dins *Setmanari Àncora*, núm. 1.795-1.797 (23 i 30 de desembre de 1982).

REMUS, Robert. "Rèquiem per Ràdio Ganxona", dins *Setmanari Àncora*, núm. 1.963 (13 de març de 1986).

Detalls del primer estudi instal·lat al monestir l'any 1991, procedent de l'antiga seu del carrer Capmany. Procedència: Ràdio Sant Feliu. (Autor: Josep Andújar)

Ràdio Ganxona

Al novembre de 1981 va començar a funcionar Ràdio Costa Brava des del carrer Especiers, gràcies a l'afició d'un grup de joves, entre els quals hi havia Joan Carles Galindo. L'origen de l'emissora s'ha d'emmarcar en l'eclosió d'emissores FM al principi dels anys vuitanta: "Tot era qüestió de fer-se amb un emissor Kid i llançar-se a les ones", explica Robert Remus a *Àncora*. El nom de l'emissora va canviar quan la Cadena-13 l'utilitzà per a designar la seva emissora de Palamós; des d'aleshores va ser coneguda com Ràdio Ganxona i va funcionar durant més de quatre anys, fins al febrer de 1986. Durant els primers anys, aquesta jove emissora es va consolidar i va arribar a aconseguir muntar un nou estudi a l'octubre de 1984, gràcies als ingressos obtinguts per mitjà de la publicitat.

Progressivament, tot fomentant la participació dels oients per mitjà de concursos, va anar fidelitzant la seva audiència. En alguns moments la seva programació va arribar a cobrir les vint-i-quatre hores del dia, i en van sortir propostes com la retransmissió del festival que es va organitzar a Las Vegas amb motiu del seu segon aniversari. En aquest primer període van fer ràdio cap a un centenar de persones, entre els quals cal anomenar Lluís Baena, que posteriorment va ser director de Ràdio Girona i de diverses emissores de la cadena SER. La retransmissió via telefònica del carnaval de l'any 1985 des de Santa Cruz de Tenerife també va ser tot un esdeveniment. No obstant això, al mes de febrer del mateix any Joan Carles Galindo va decidir voluntàriament el tancament de l'emissora,

ja que s'havia d'incorporar al servei militar i no hi havia qui el substituís. Després de quatre mesos, Robert Remus, juntament amb altres col·laboradors, va reiniciar l'activitat de l'emissora en la que seria la seva darrera etapa. El nou equip va apostar pel tema local per mitjà de la realització d'entrevistes i de la retransmissió des del carrer d'actes tan populars com la Festa Major, la fira del mes de setembre o les activitats de Nadal. També es va obrir la programació per mitjà de la incorporació de temes i notícies d'altres indrets del món, gràcies a l'intercanvi amb altres emissores. Malgrat tot, les mancances tècniques sovint limitaven els projectes. La situació d'il·legalitat de l'emissora va ser el que, finalment, va fer desistir els seus responsables de seguir endavant.

El tinglado

Informació municipal

La Casa Irla inicia la seva activitat com a centre cultural

El dia 1 d'octubre la Fundació Josep Irla va presentar el primer programa d'activitats culturals de la Casa Irla, amb la voluntat que aquest equipament esdevingui un nou centre cultural, tot contribuint a diversificar l'oferta cultural de la ciutat i també a difondre propostes de creadors de Sant Feliu de Guíxols. En l'acte hi van intervenir Joan Casamitjana, patró de la Fundació Josep Irla; Jordi Vilà, regidor de Cultura; Carles Motas, regidor de Turisme i Promoció de la Ciutat de l'Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols; i, Alfons Hereu membre de l'ARA (associació Art, Reflexió i Acció).

Aquesta primera programació abastava dues exposicions i 19 activitats de petit format –entre 1 i 2 per cap de setmana–. Així, durant els mesos de setembre a novembre es va poder visitar l'exposició "Aigua congelada", de Maria Dolores Mulá, i entre el novembre i el gener de 2010, "Dual", de Carmen Pau i Sarat Rodríguez. Les activitats han tingut lloc en relació amb tres eixos: un cicle literari i poètic amb la presència d'escriptors i poetes catalans de primer ordre; una sèrie d'actuacions musicals que, sota el títol de Sons de Taverna, ha aple-

gat des de cantautors i cançó de taverna fins al jazz; i finalment les Nits d'Art, programades per l'associació ARA i que han combinat música, cinema, arts escèniques, literatura, i en general, qualsevol expressió artística.

A part, el 17 d'octubre va tenir lloc la presentació del projecte guanyador de la IV Beca President Josep Irla. Sobre l'arquitectura i la República, realitzat per les investigadores Gemma Domènech i Rosa Maria Gil.

Joseph Zbukvic fa un curs de pintura a Sant Feliu de Guíxols

El reconegut artista australià d'origen croat Joseph Zbukvic va fer un curs d'aquarel·la durant el mes d'octubre a l'hotel Eden Roc. El curs "Painting beautiful Catalonia" combinava classes d'estudi amb sessions a l'aire lliure, perquè els alumnes coneguessin diferents indrets de la nostra geografia. Aquest curs formava part dels tallers organitzats per EPC (Enjoying Painting Catalonia) Art Courses, que han portat a la nostra ciutat artistes com Alvaro Castagnet o Viktoria Prischedko. Es preveu que aquest any es pugui comptar amb Charles Reid (1 a 11 de maig), Alvaro Castagnet (3 a 9 de juny) i Joseph Zbukvic (1 a 7 d'octubre).

Casal de sardanes dels Petits Ganxons

Al mes d'octubre va començar el casal dels Petits Ganxons per aprendre a ballar sardanes i participar en trobades infantils. El casal, que també organitza danses i jocs, té lloc a les Vetlladores els dissabtes a la tarda, i finalitzarà aquest mes de maig. La primera actuació d'aquesta colla va tenir lloc el dia 12 d'octubre amb motiu del 37è Aplec de la Verge del Bon Viatge, que es va celebrar a l'ermita de Sant Elm.

Adequació del Tinglado del port

A l'octubre de 2009 l'Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols i el Consorci de les Vies Verdes van anunciar que s'estava enllestit el projecte de rehabilitació del Tinglado del port. Aquest edifici ha d'acollir el Quilòmetre Zero de la ruta del Carrilet i un centre d'interpretació de les vies verdes i de la importància que van tenir el tren i el comerç marítim en aquesta zona. Igual com els centres de Ripoll i Bescanó, el centre de Sant Feliu de Guíxols comptarà amb punt d'informació, un centre d'interpretació i museïtzació, i també amb un espai de serveis, on es podran llogar i emmagatzemar bicicletes. A part de la reforma del Tinglado, entre les actuacions previstes per a aquest 2010, hi ha la connexió de la

via verda fins al port. La recuperació de l'edifici estarà vinculada a la restauració de les dues locomotores de tren i els tres cotxes de passatgers que actualment hi ha al Tinglado. Al desembre l'Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols i Ports de la Generalitat van signar un acord per a la redacció del pla específic de la zona del Tinglado, prevista en el text del pla especial aprovat al juny del 2003. Aquest projecte abastarà l'esplanada del port on es fa el Festival de Porta Ferrada, el penya-segat, la casa de protecció civil i una indústria nàutica. L'Ajuntament proposa l'habilitació de la zona per a un ús cultural, d'oci, social i educatiu. Alhora, es tindrà en compte la seva adequació al pas dels vianants i a l'arribada de la via verda. També es planteja tenir cura del turó del Fortí i convertir-lo en un espai arqueològic històric i botànic.

L'Institut Gaudí de la Construcció programarà nous cursos a Sant Feliu de Guíxols

Al final de l'octubre, el Museu d'Història de Sant Feliu de Guíxols va acollir una exposició organitzada en commemoració del vintè aniversari de la creació de l'Institut Gaudí de la Construcció. Des de l'any 2007, aquesta entitat col·labora amb l'Ajuntament de Sant Feliu de Guí-

xols per mitjà del Museu d'Història realitzant activitats relacionades amb la rehabilitació del patrimoni. Durant la inauguració, va tenir lloc la taula rodona "Patrimoni i formació", moderada per Albert Pla i on es va constatar la necessitat d'una formació més especialitzada i del foment de la recerca en aquest àmbit. Jordi Balagué, president de l'Institut Gaudí de la Construcció, va anunciar la realització de cursos a Sant Feliu dins l'any acadèmic 2009-2010.

Inici de la construcció de la nova escola bressol municipal

Al mes d'octubre de 2009 l'empresa Copayba 2000 va ser l'adjudicatària del concurs públic de les obres per a la construcció de la segona escola bressol municipal de Sant Feliu de Guíxols, que es preveu que ja estigui en funcionament el proper mes de setembre. El nou centre educatiu tindrà capacitat per a 94 places.

En record de Lluís Lloansí i Marill

El dijous 5 de novembre va morir a Barcelona el compositor guixolenc Lluís Lloansí i Marill, a l'edat de 95 anys. Autor reconegut de sardanes i música per a cobla, va ser deixeble del mestre Josep M. Vilà i Gandol i va

continuar la seva formació a Barcelona, de manera força autodidacta. A ell cal agrair l'organització i classificació dels fons de Josep M. Vilà, per al seu ingrés a l'Arxiu Municipal.

Retrat de Lluís Lloansí en una de les darreres aparicions en públic a la ciutat. Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols. Premsa. (Autor: Pere Carreras)

El centre d'art de pintura catalana Carmen Thyssen - Bornemisza

Els darrers mesos s'han anat consolidant les bases per a la creació del futur centre d'art de pintura catalana Carmen Thyssen-Bornemisza. Un pas molt important va ser la destinació per part del Ministeri de Cultura de 6,5 milions per a aquest projecte, finançat conjuntament per l'Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols, la Diputació de Girona i la Generalitat de Catalunya. En aquesta línia, el passat mes de novembre es van inaugurar les obres de restauració del Palau de l'Abat, un edifici de 800 metres que formarà part del Museu Thyssen

com a espai de sales d'exposició o com a seu de la direcció del centre. L'adequació d'aquest edifici va tenir un cost de mig milió d'euros, finançat en part pel Ministeri de Cultura.

A mitjan mes de gener, els arquitectes de l'estudi Bopbaa van presentar les línies del futur projecte executiu per mitjà d'una sessió a la qual van assistir Carmen Thyssen i José Montilla, entre altres autoritats. Es preveu que aquest projecte estigui enllestit la primavera vinent i que les obres puguin començar el 2011, amb la intenció d'inaugurar el centre el 2013. La proposta contempla l'exposició de la magnífica pinacoteca de pintors catalans (bàsicament dels segles XIX i XX) de la Col·lecció Thyssen-Bornemisza, a més de l'organització d'exposicions temporals.

Presentació de les línies del futur projecte executiu del Centre d'Art de Pintura Catalana Carmen Thyssen - Bornemisza. Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols. Premsa. (Autor: Pere Carreras)

Edició d'hivern del Sant Feliu Fest

El dilluns 7 de desembre va tenir lloc a la sala de festes Las Vegas una edició

d'hivern del Sant Feliu Fest –el Sant Feliu Fest Sota Zero– amb la finalitat de recaptar fons per a l'entitat organitzadora, l'Atzavara Club. Hi van actuar desinteressadament Dominno, Bullitt, Nueva Vulcano, Vistalegre, Two Dead Cats, The Unfinished Sympathy, Dj Pugs i Dj Waiem.

L'exposició "El somni republicà"

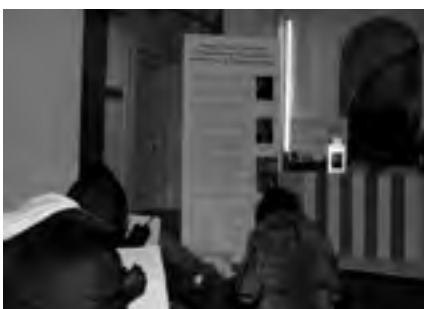
El dijous 12 de novembre es va inaugurar l'exposició "El somni republicà", amb els parlaments de Josep Torner, director de la Casa de Cultura de Girona, entitat organitzadora de la mostra; Enric Pujol, historiador i comissari de la mostra, i Jordi Vilà, regidor de Cultura. El Museu d'Història de Sant Feliu de Guíxols va complementar aquesta exposició amb documents cedits per l'Arxiu Municipal –com les memòries manuscrites del president de la Generalitat a l'exili Josep Irla– o altres procedents de particulars, com han estat els prestats per la família Maura.

"Juny", escollida com a himne oficial de Sant Feliu de Guíxols

Al final del mes de novembre el ple municipal va aprovar per unanimitat l'adopció de la sardana "Juny", del compositor guixolenc Juli Gar-

reta. Aquesta peça, estrenada l'any 1921, ja havia estat proposada com a possible himne de Catalunya durant la II República. La lletra és obra del poeta Ambrosi Carrion (1888-1973), una figura clau i referent de l'exili català.

El Montclar va dur la Flama de la Llengua a Sant Feliu

El Centre Excursionista Montclar va portar la Flama de la Llengua a Sant Feliu de Guixols. Ajuntament de Sant Feliu de Guixols. Premsa. (Autor: Pere Carreras)

El 23 de gener, el Centre Excursionista Montclar va portar la Flama de la Llengua Catalana des de Prada de Conflent (Catalunya Nord) fins a la nostra ciutat. Aquesta tradició s'inicià l'any 1968, amb mo-

tiu del centenari del naixement de Pompeu Fabra. Aleshores, l'excursionisme català va organitzar un acte reivindicatiu que consistia a encendre una flama a la seva tomba de Prada de Conflent i dur-la a peu fins al monestir de Montserrat, on atiaria una llàntia que cremaria durant tot l'any. En aquesta 41a edició, la flama va romandre a l'ajuntament fins el 7 de febrer, dia en què va ser rebuda pel pare abat de Montserrat. Entre els actes programats, va destacar la xerrada de Jordi Pujol, expresident de la Generalitat, a la Casa Irla el dia 3 de febrer per presentar el seu nou llibre de memòries.

Tancament de la llibreria Can Viader

La llibreria Can Viader va tancar al mes de desembre, després de més de 126 anys d'història i tres generacions familiars. L'establiment va començar com a impremta l'any 1883, per iniciativa d'Octavi Viader. Al principi del segle xx la impremta va esdevenir famosa per l'edició en paper de suro de l'obra de Cervantes *El ingenioso hidalgo Don Quijote de la Mancha*. Aquesta edició va obtenir les medalles d'or en les exposicions de Saragossa (1908) i Leipzig (1914), i el reconeixement de la Generalitat el 2005. L'any 1989 va passar a ser llibreria i papereria amb venda d'objectes de regal.

Jornada de portes obertes del CEIP Ardenya

Aquest gener el CEIP Ardenya va organitzar unes jornades de portes obertes per ensenyar les noves instal·lacions a pares i alumnes. La nova escola –que substitueix els mòduls prefabricats ocupats durant cinc anys– té capacitat per a 450 alumnes. La línia d'educació infantil disposa de 6 aules de 55m², una aula de psicomotricitat de 60 m² i una aula per a grups petits. L'espai destinat a l'educació primària consta de 12 aules de 50 m² cadascuna i de 4 per a grups reduïts, a més d'aules d'audiovisuals i música, informàtica, plàstica i una biblioteca, com també d'un gimnàs de 200 m² equipat amb un escenari. Els patis tenen una superfície de 600 m² per a cada línia, un porxo de 180 m², una pista poliesportiva i un hort de 200 m².

Jornada de portes obertes del CEIP L'Ardenya. Ajuntament de Sant Feliu de Guixols. Premsa. (Autor: Pere Carreras)

Nova gestió de la piscina municipal

La piscina municipal de Sant Feliu de Guíxols va obrir a mitjan gener les portes després d'estar tancada uns dies per Nadal. L'Ajuntament i la nova concessionària han consensuat mesures per millorar la gestió realitzada fins ara, com, per exemple, l'ampliació de l'horari d'obertura, l'ampliació del programa d'activitats i la inversió de 600.000 € en millores.

Vista general de la piscina municipal. Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols. Premsa. (Autor: Pere Carreras)

L'Oca dels Artistes a la Casa Irla

A partir del 16 de gener es va exposar a la Casa Irla l'Oca dels Artistes, on cada casella havia estat realitzada per un artista gravador a partir de tècniques gràfiques diverses –des

del gravat, la litografia o la serigrafia tradicionals fins a tècniques més noves, fotografies i impressions digitals–. Aquest projecte havia estat iniciativa de l'ONG Vicenç Ferrer, destinatària dels beneficis obtinguts per la venda d'aquestes obres d'art.

Exposició "Metges Catalans a l'exili" a Sant Feliu de Guíxols

Del 15 de gener al 7 de febrer de 2010 es va poder visitar l'exposició "Metges Catalans a l'exili" a les sales de l'antic hospital. Aquesta exposició itinerant organitzada pel Museu d'Història de la Medicina de Catalunya tracta sobre el col·lectiu professional dels metges a l'exili i se centra en un període fonamental de la medicina catalana contemporània. Durant la inauguració va tenir lloc la conferència sobre "Metges catalans a l'exili: un projecte de recuperació, de recerca i de difusió de patrimoni", a càrrec d'Alfons Zarzoso, conservador del Museu d'Història de la Medicina Catalana.

El Vilartagues també ho ha guanyat tot

Dels equips gironins de 3a regional a 2a divisió A, el Vilartagues ha

estat l'únic que ho ha guanyat tot, aconseguint 16 victòries en 16 partits. El Vilartagues CF va ser creat fa poc –a mitjan juliol, després que es desfés el Guíxols B– i ja compta amb 400 socis. El president del club és Agustí Fibla i el tècnic, Juan Antonio Rodríguez.

La Biblioteca de Sant Feliu amplia els seus horaris

A partir del dilluns 22 de març, la Biblioteca Pública Octavi Viader i Margarit ha començat a obrir les seves portes també els dilluns i dimecres al matí. Així, els horaris seran als matins de dilluns a dissabte de 10 a 13,30 h. i a les tardes de dilluns a divendres de 17 a 21 h. La Biblioteca, a més, s'adapta a la nova normativa de préstec de totes les biblioteques catalanes que, des del passat 1 de març, han ampliat la durada i quantitat dels préstecs; així, a partir del mes de març, a la Biblioteca de St. Feliu s'aplica el 30x30: cada usuari es pot endur en préstec fins a 30 documents (5 DVDs, 5 CDs, 5 revistes i 15 llibres) durant 30 dies. Per consultar el catàleg d'aquesta Biblioteca i de la resta de biblioteques públiques podeu fer-ho mitjançant la nova adreça web:

<http://argus.biblioteques.gencat.cat>

Aprofitem per comunicar també que el servei de préstec i internet es tancarà a partir d'ara 15 minuts abans de l'hora de tancament de la Biblioteca.

Directori

ÀREA DE CULTURA, MUSEU, ARXIU I BIBLIOTECA
PL. MONESTIR, S/N 17220 SANT FELIU DE GUÍXOLS
TEL. 972 82 01 57
E-MAIL: cultura@guixols.cat
HORARI: DE DILLUNS A DIVENDRES DE 9 A 14 h.

ARXIU MUNICIPAL
CRA. DE GIRONA, 45-47
17220 SANT FELIU DE GUÍXOLS
TEL. 972 32 25 93
E-MAIL: arxiu@guixols.cat
HORARI D'HIVERN: DE DILLUNS A DIVENDRES DE 9 A 14 h.
I DIMARTS I DIJOUS DE 17 A 19 h.
HORARI D'ESTIU (juliol, agost i setembre): DE DILLUNS A DIVENDRES DE 9 A 14 h.

BIBLIOTECA PÚBLICA OCTAVI VIADER I MARGARIT
C/ SURÍS, 28-34 17220 SANT FELIU DE GUÍXOLS
TEL. 972 32 40 57
E-MAIL: biblioteca@guixols.cat
HORARI: DE DILLUNS A DISSABTE DE 10 A 13.30 h.
I DE DILLUNS A DIVENDRES DE 17 A 21 h.

JOVENTUT (Punt d'Informació Juvenil-Casal de Joves)
C/ MALL, 61 (Edifici de les Vetlladores)
17220 SANT FELIU DE GUÍXOLS
TEL. 972 32 73 60 FAX 972 32 71 60
E-MAIL: pij@guixols.cat
HORARI D'HIVERN: DILLUNS, DIMARTS I DIJOUS DE 17 A 20 h.
DIMECRES I DIVENDRES DE 16 A 20 h.
HORARI D'ESTIU (juliol i agost): DE DILLUNS A DIVENDRES DE 8 A 15 h.

MUSEU D'HISTÒRIA
PL. MONESTIR, S/N 17220 SANT FELIU DE GUÍXOLS
TEL. 972 82 15 75 FAX 972 82 15 74
E-MAIL: museuhistoria@guixols.cat
HORARI (juliol, agost i setembre): DE DIMARTS A DISSABTE DE 10 A 13 h. I DE 17 A 20 h. DIUMENGE I FESTIUS DE 10 A 13 h.

OFICINA MUNICIPAL DE TURISME
PASSEIG DEL MAR, 8-12 17220 SANT FELIU DE GUÍXOLS
TEL. 972 82 00 51 FAX 972 82 01 19
E-MAIL: turisme@guixols.cat
HORARI: DE DILLUNS A DISSABTE DE 10 A 13 h. I DE 16 A 19 h.
DIUMENGES I FESTIUS DE 10 A 14 h. A PARTIR DEL 21 DE JUNY, OBERT CADA DIA DE 10 A 14 h. I DE 16 A 20 h.

PLA LOCAL DE NOVA CIUTADANIA
C/ GRAVINA, 39-41 17220 SANT FELIU DE GUÍXOLS
TEL. 972 82 10 91 / 972 82 03 29 FAX 972 82 20 89
E-MAIL: novaciutadania@guixols.cat
HORARI: DILLUNS I DIJOUS DE 9 A 19 h. DIMARTS, DIMECRES I DIVENDRES DE 9 A 14 h.

SERVEI MUNICIPAL D'EDUCACIÓ OME (Oficina Municipal d'Escolarització)
C/ PENITÈNCIA, 10 (Casa Albertí) 17220 SANT FELIU DE GUÍXOLS
TEL. 972 82 08 10 FAX 972 32 27 72
E-MAIL: educació@guixols.cat
HORARI: DE DILLUNS A DIVENDRES DE 10 A 14 h.
HORARI D'ESTIU (juliol i agost): DE DILLUNS A DIVENDRES DE 10 A 13 h.
HORARI DURANT LES VACANCES ESCOLARS DE NADAL I SETMANA SANTA: DE DILLUNS A DIVENDRES DE 10 A 13 h.

SERVEI MUNICIPAL D'ESPORTS
C/ CALLAO, S/N - ZONA ESPORTIVA LA CORCHERA
TEL. I FAX 972 82 03 16
E-MAIL: esports@guixols.cat
HORARIS D'OFICINA: DE DILLUNS A DIVENDRES DE 9 A 13 h.
ACTIVITATS ESPORTIVES DE LES ESCOLES I DE CLUBS ESPORTIUS: GIMNÀSTICA I ENTRENAMENTS DE DILLUNS A DIVENDRES DE 9 A 13 I DE 15 A 24 h.
COMPETICIONS: DISSABTES I DIUMENGES, SEGONS CALENDARI

SERVEI D'OCUPACIÓ MUNICIPAL I SERVEI D'ASSESSORAMENT D'EMPRESES
C/ DELS ENAMORATS, 65-99 (1r PIS ESTACIÓ AUTOBUSOS)
17220 SANT FELIU DE GUÍXOLS
TEL. 972 32 70 33 FAX 972 32 69 17
E-MAIL: industria@guixols.cat
HORARI: DE DILLUNS A DIVENDRES DE 9 A 13 h.

SERVEI DE PREMSA
PL. MERCAT, 6-9 17220 SANT FELIU DE GUÍXOLS
TEL. 609 75 35 85
E-MAIL: premsa@guixols.cat
HORARI: A HORES CONVINGUDES

TEATRE AUDITORI MUNICIPAL
C/ CALLAO, S/N 17220 SANT FELIU DE GUÍXOLS
TEL. 972 82 01 59
E-MAIL: teatre@guixols.cat
HORARI: A HORES CONVINGUDES

SÍNDIC MUNICIPAL DE GREUGES DEFENSOR DEL CIUTADÀ/-ANA
C/ PENITÈNCIA, 10 (CASA ALBERTÍ)
17220 SANT FELIU DE GUÍXOLS
TEL. 972 32 80 40 FAX 972 82 11 23
E-MAIL: sindic.greuges@guixols.cat
HORARI: DE DILLUNS A DIVENDRES DE 9 A 14 h.
DIJOUS DE 16 A 19 h.

VOLS REBRE L'ARJAU GRATUÏTAMENT A CASA TEVA?

L'ARJAU és una revista editada per l'Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols que tracta temes culturals del municipi i el seu entorn. Es publica cada quatre mesos i es distribueix de forma gratuïta. Si vols rebre la revista a casa, sense cap cost addicional, envia'ns una carta a l'adreça de l'Arxiu que apareix en aquesta mateixa pàgina, indicant que vols subscriure't a la revista i especificant el teu nom i cognoms, adreça, localitat i codi postal. Si ho prefereixes, pots enviar-nos aquestes dades per correu electrònic a l'adreça arxiu@guixols.cat

D'acord amb el que estableix la Llei Orgànica 15/1999 de Protecció de Dades de Caràcter Personal, les dades que ens proporcionis s'incorporaran en un fitxer anomenat Contactes, titularitat de l'Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols, amb la finalitat de gestionar el servei de distribució de la revista. En tot moment pots exercir els drets d'accés, rectificació, oposició i cancel·lació d'aquestes dades segons els termes expressats per l'esmentada normativa, tot adreçant-te per escrit a l'alcaldia (plaça del Mercat, núm. 6-8, 17220 Sant Feliu de Guíxols).

l'arjau

REVISTA CULTURAL

Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols

Núm. 62 ABRIL 2010

Ajuntament de
Sant Feliu de Guíxols
www.guixols.cat

Diputació de Girona

Ràdio Sant Feliu 107.0
www.rsfi.fm